

מדינת ישראל

משרדו הממשלה

משרד

מס' 16/15
מ.מ.ד.מ.

פרוטוקול

ישיבה ניומ 22 באפריל 1996

צורה 2

תיק מס'

מס' 16/15

מחלקה

שם תיק: ועדת כהן-קדמי בענין ילדי תימן - פרוטוקול
מישיבות הועדה - סדרה ב - יפרוטוקול מיום

מזהה פנימי: ג-9748/15

מזהה פריט: 000e2ru

12/07/2016

תאריך הדפסה

כתובת: 2-109-3-6-7

ועדת חקירה פנומכית בענין ארשת
העלמס של ילדים מבני עולי תימן
בשנים 1948-1954

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

היא הולכת, הם מחכות, מחכות, פתאום כאילו שהוא מטלפן,
 מצלצל, הילדים כבר מתו.
 ההיא מסכנה חוזרת בוכה, הילד מת.

היו"ר: אמרו רק הילד הזה?

זכריה: לא, הילדים של כל האימהות שהיו שמה.

היו"ר: כולם הילדים מתו?

זכריה: כולם מתו בערב אחד.

כ.ה. קובל: כמה אימהות היו שם?

זכריה: לא יודעת, היא באה ואמרה לנו כמה אימהות היו, אני לא
 יודעת, חמש-שש אימהות, והיא חזרה בוכה. ולחזור למחרת,
 אמרו שאין ילדים, הילדים מתו.
 למה שאני שמעתי מפיה, ואנחנו היינו שכנות ביחד.

היו"ר: טוב, תודה רבה לך.

העדה הבאה היא הגב' ציונה בשארי בתיק 171/96.

חקירה לגב' ציונה בשארי - תיק 171/96

היו"ר: שמך היום אחרת, שחי? מה זה?

ועדת החקירה הממלכתית לענייני פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

ציונה: לא, זה שם של ההורים שלי שייחי.

היו"ר: היום את בשארי?

ציונה: כן.

כ.ה. קובל: איך קראו לאחותך?

ציונה: שדרה.

כ.ה. קובל: אז היא שדרה שייחי?

ציונה: כן.

כ.ה. קובל: ולהורים?

ציונה: קראו שלום ושולמית. המשפחה שלהם היתה עווז, סלם עווז
 כשהם עלו ארצה.

כ.ה. מימון: אז מה זה שייחי? זה לא שם המשפחה?

ציונה: סלם עווד שייחי.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

כ.ה. מימון: עווד זה הסבא כנראה. שלום ושולמית?

ציונה: כן.

היו"ר: למעשה את לא מוסרת שום פרטים, את ביקשת לבוא ולהעיד פה, ומה שאת מעידה זה על סמך מה ששמעת מפיי?

ציונה: מפיי אמא, מפיי אבא. ועל סמך, גם יש כאן מכתבים.

היו"ר: אז תגידי לנו, הם עלו מתימן?

ציונה: עלו מתימן.

היו"ר: ובאיזה שנה, 49?

ציונה: 49. כן.

כ.ה. קובל: בת כמה היתה אז שדרה?

ציונה: היתה בת ארבע, בסביבות ארבע.

כ.ה. מימון: הם עלו יחד איתה כן?

ציונה: כן, איתה ועוד בן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

היו"ר: ואת אומרת שהיא נחטפה בתחילת שנת 50, זאת אומרת זמן קצר
 אחרי שהגעתם?

ציונה: כן.

היו"ר: או שאת עדיין לא נולדת?

ציונה: אני עדיין לא נולדתי.

היו"ר: לאן הביאו אותם, לאיזה מחנה?

ציונה: מחנה ראש העין.

היו"ר: עכשיו המקרה קרה ב-1950?

ציונה: כן.

היו"ר: תספרי לנו בבקשה איך זה קרה? הם היו בראש העין באוהלים
 או בצריפים?

ציונה: באוהלים.

היו"ר: קרה לה משהו, היא חלתה?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

ציונה: מה שהם זוכרים שהיה לה פצעים בשפתיים. עכשיו אבא שלי שמע את האחיות שמספרות שהילדים של התימנים הם בריאים והם חזקים. שמע שתי אחיות מדברות, אז הוא קרה להם שיבואו להם לראות את הילדה, יש לה פצעים בשפתיים. הם באו לראות אותה,

כ.ה. מימון: מי, האחיות?

ציונה: האחיות כן. וראו ילדה יפה, בהירה, מצא חן בעיניהם כנראה. רצו לקחת אותה. אמא שלי לא נתנה להם, אז הם באו שוב, כשהיא היתה שומעת שהם באים, היא היתה בורחת עם הילדה.

כ.ה. קובל: לאן רצו לקחת אותה?

ציונה: לקחת אותה, לאן, לבית חולים, יענו לטפל בה. אז אמא לא נתנה להם, כשהיא היתה שומעת שבאות האחיות היא היתה בורחת לאוהלים אחרים. יום אחד הם תפסו אותה באוהל, אז שתי אחיות תפסו לה את הידיים.

כ.ה. מימון: לקחו את הילדה בכוח?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

ציונה: ולקחו לה את הילדה בכוח.

היו"ר: ולאן לקחו אותה אתם יודעים?

ציונה: לא יודעים. אבא שלי אמנם נסע איתם, אבל הוא לא יודע
 לאיזה בית חולים, לא היה שם.

היו"ר: אז תספרי לנו בסדר, אבא שלך הלך אחריהם?

ציונה: הוא הלך אחריהם.

היו"ר: ונסע איתם לבית חולים מסויים?

ציונה: לאיזשהו בית חולים, לא היה שם.

היו"ר: את יודעת אם הם אמרו משהו ביחס לבית החולים, מדוע לוקחים
 את הילדה לבית החולים, אמרו משהו?

ציונה: לא, כדי לטפל בה.

היו"ר: את לא יודעת?

ציונה: לא יודעת. אמא שלי היתה, זכרונה לברכה היא היתה בהריון.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

כ.ה. מימון: מה היתה?

ציונה: בהריון.

היו"ר: הריון נוסף?

ציונה: כן. היא הפילה, היא נהייתה חולה שנה אחרי המקרה.

היו"ר: את מתכוונת לומר שבגלל המקרה היא הפילה?

ציונה: בגלל המקרה, כן. ואבא שלי גם במשך שנה היה הולך כל יום לחפש, וחוזר, לחפש אותה.

היו"ר: יש לך איזה ידיעות מאבא מה קרה כאשר הם היגיעו לאותו בית חולים שאת לא יודעת איפה זה? או שאת כן יודעת לאיזה בית חולים?

ציונה: הוא גם לא יודע שם.

היו"ר: אבל הוא ראה שמכניסים אותה לבית חולים?

ציונה: אני לא יודעת, הוא לא אמר.

היו"ר: את יודעת אם הוא נסע שוב לאותו מקום לחפש אותה?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

ציונה: ככה הוא מספר, שכל יום במשך שנה היה הולך, חוזר בערב, הולך, שואל, מחפש.

היו"ר: אבל הוא היה הולך ככה, בלי שום מטרה ברורה, כי הוא לא ידע איפה זה?

ציונה: לא ידע.

כ.ה. מימון: ולא שאל שם במחנה, בהנהלת המחנה, היו תימנים?

ציונה: היו תימנים, היה שם תימני בשם בדיחי שהוא היה מטעם הסוכנות, והוא תמיד הרגיע אותם יהיה בסדר. כשרצו לפנות אותם מהמחנה, אבא שלי לא רצה להתפנות מהמחנה למחנה קבע, למגדל הם רצו לפנות אותם, הוא לא רצה, כי הוא רצה קודם יחזירו לי את הילדה, אחר כך אני עוזב את המחנה, עד שבא בדיחי והבטיח לו עם חתימה שתוך כמה ימים אני אביא לך את הילדה, עד היום הוא מחכה.

היו"ר: הם באמת עברו למגדל?

ציונה: כן.

היו"ר: והאם קיבלתם, כלומר במשרד המחנה בטח ידעו את הכתובת החדשה שלכם במגדל?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

ציונה: אני מתארת לי שכן.

היו"ר: אני מתאר לי שמסרו אותה למשרד הרישוי או משהו, קיבלתם איזה צווי גיוס או מסמכים אחרים בקשר לילדה?

ציונה: צו גיוס, אמרו לי ששלחו, אבל אני לא ראיתי את הצו גיוס.

כ.ה. מימון: מי אמר לך ששלחו ההורים?

ציונה: האחים האחים שלי.

היו"ר: ואת לא יודעת אם יש לאחים שלך איזה מסמכים כאלה?

ציונה: מה שיש, יש פה מכתבים שאבא שלי שלח, זה לנשיא המדינה, נשיא המדינה העביר למשטרה שיטפלו. יש מכתבים מהמשטרה, תשובות מהמשטרה. תשובות משר הבריאות, משרד הבריאות גם אבא שלי שלח מכתבי.

כ.ה. מימון: יש לך תעודת זהות שלה, של שדרה נכון?

ציונה: יש.

כ.ה. קובל: הועדה הציבורית שכנראה גם אליה פנה אליה אבא שלך, העבירה את העניין לוועדת שלגי, יש לך את התשובה שלהם?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

ציונה: כן.

כ.ה. קובל: את ניסית לבקר בבית הקברות שמציינים פה?

ציונה: לא, אני לא ביקרתי, אבא שלי היה שם עם אחד האחים והם לא מצאו.

כ.ה. קובל: כי יש פה פרטים לכאורה מדוייקים, חלקת ילדות, שורה א', מס' 21.

ציונה: כן, הם היו שם, לא מצאו.

כ.ה. קובל: לא מצאו שום דבר?

ציונה: לא מצאו, וגם אני לא יודעת כמה אנחנו מאמינים בזה, לא מאמינים בזה עדיין, לא מאמינה, לקחו ילדה בריאה, יכול להיות שהיא מתה?

כ.ה. מימון: טוב, צריך לצלם את זה, יש פה תעודת זיהוי.

היו"ר: במידה שהועדה תחליט לפתוח קברים, לא תהיה לכם התנגדות אם הועדה תפתח את הקבר שמצויין שם, בועדת שלגי?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

ציונה: אין בעיה.

היו"ר: בסדר, אין בעיה.
 טוב, את תקבלי בחזרה.

כ.ה. מימון: אם יש עוד מסמכים שמעניינים, אולי כדאי, יש לך פה את תעודת הזהות שלה? בסדר.

היו"ר: מה שמך?

ציונה: שייחי יצחק.

היו"ר: יצחק שייחי מוסיף עוד פרטים בעדות של העדה הקודמת.
 בבקשה.

ציונה: בשנת 64 אבא שלי שלח מכתב למשטרה, וביקש שיזמנו את כל האחיות והרופאים שהיו באותה תקופה. נמסר לו שהם לא יכולים, למה אתה מתעורר מאוחר, וזה מתועד במכתבים. אני רוצה לדעת, וגם היום אני שואל אחרי כמה עשרות שנים, למה גם היום האחיות והרופאים מסרבים להגיע לפה.

היו"ר: למה הם מסרבים?

ציונה: כן, כי יש אחיות ורופאים אנחנו קיבלנו מידע שהם מסרבים להגיע פה, הם לא רוצים להופיע בפני ועדת החקירה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

היו"ר: יש כאלה גם שכבר לא בחיים.

ציונה: אני מדבר על אלה שבחיים.

היו"ר: יש כמעלה שבחיים שאתה יודע?

ציונה: כן.

כ.ה. קובל: יש לך שמות?

ציונה: אם היה לי שמות הייתי הולך אליהם הביתה.

כ.ה. קובל: אה, אתה אומר באופן כללי שאתה שמעת שמועה כזאת?

ציונה: כן, באופן כללי, כי אמרו לנו שאחרי עשר שנים, אמרו שהם לא יכולים להגיע אליהם, שהיתה ועדת חקירה, אני לא יודע בדיוק איזה ועדת חקירה, זה מתועד במכתבים בדיוק אצלנו, וגם היום אני מבין שאי אפשר להגיע אליהם.

היו"ר: אני רוצה להסביר משהו, אנחנו לא יודעים, למשל אתם אומרים שבשנה מסוימת האחות שדרה נלקחה לפרדס חנה,

כ.ה. מימון: לא, לבית חולים שהם לא יודעים איזה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

היו"ר: אה, לבית חולים שאתם לא יודעים, והרופאים והאחיות מסרבים לבוא. אז איך אנחנו יכולים למצוא את האנשים האלה, נניח שאפשר היה לברר בבית החולים מי היה הסגל אז.

ציונה: אני מדבר כללית.

היו"ר: אבל אם לא יודעים באיזה בית חולים, אז מה אנחנו יכולים לעשות כדי להזמין אותם ושנוכל להגיד לך שהם מסרבים לבוא?

ציונה: אני אגיד לך מה אפשר לעשות, אפשר לדעת בראש העין כמה בתי חולים היו, מי היה ומי לא היה.

היו"ר: אז בשביל המקרה שלך, הועדה,

ציונה: לא רק למקרה שלי, לכל המקרים, זה לא רק למקרה שלי, למה למקרה שלי? כי אני רואה פה את כל המסמכים, אני מסתכל, ואני מזדעזע עשרות שנים ואף אחד לא מעניין אותו. היה לנו איזה מקרה, אני לא רוצה להיכנס לפרטים של שומכאר, שזה באמת אני יודע, שהוקמה ועדת חקירה, והלכו והביאו אותו והכל, ויש פה דברים שזה מתגלגל ומורחים את זה כל הזמן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 באפריל 1996

היו"ר: ואתם מיד פעלתם בזה?

ציונה: משנת 59 אני נולדתי בשנת 62, משנת 59 עד היום, יש
 מכתבים ברצף של כל כמה שנים התכתבות עם משרד הבריאות,
 עם המשטרה, עם ועדות חקירה עם הכל.
 פעם אמרו שהיא נפטרה בארבעה חודשים, אחרי ארבעה חודשים,
 כשאבא שלי אמר שלא נכון זה לא ארבעה חודשים, זה ארבע
 שנים, אז שלחו מכתב מתוקן, כן, היתה טעות, לא מצאנו את
 הפרטים שלה, מכיוון שזה נכון שרק אחרי, כשהיא היתה בת
 ארבע היא נפטרה.
 אני הייתי חבר של אבא שלי כל הזמן, אז הוא כל הזמן סיפר
 לי את הדברים האלה, וגם אמא סיפרה לי, אז הכל מפוברק,
 אני חושב שצריכים להיות יותר,

כ.ה. קובל: אתה האח שביקר בבית הקברות?

ציונה: לא, האח היותר גדול ממני ביקר, אני לא ביקרתי.

היו"ר: טוב, תודה רבה לך.

כ.ה. קובל: איך השם?

ציונה: מידני רחל.